

Poznań, 16 listopada 2011 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS.I-3.431-30/11

Pan

Stanisław Piechota

Wójt Gminy Miedzichowo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w dniach od 7 do 13 października 2011 r. została przeprowadzona kontrola problemowa w Urzędzie Gminy Miedzichowo w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji na realizację programu wieloletniego „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”, wynikającego z Porozumienia zawartego 28 stycznia 2010 r. pomiędzy Wojewodą Wielkopolskim a Gminą Miedzichowo na podstawie art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*”². Wyniki kontroli zostały przedstawione w podpisanym przez Pana Wójta protokole kontroli.

W związku z powyższym przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

Art. 14 ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*” stanowi, iż na realizację Programu gmina może otrzymać dotację, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 40% przewidywanych kosztów realizacji Programu. Na uzasadniony, pisemny wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta)

¹ (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.)

² (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.)

wojewoda może wyrazić zgodę na zwiększenie dotacji, z tym że udział środków własnych gminy nie może wynosić mniej niż 20% przewidywanych kosztów realizacji Programu.

Ustalono, że 7 grudnia 2009 r. Wójt Gminy Miedzichowo zwrócił się do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu z wnioskiem o przyznanie dotacji celowej na dofinansowanie zadania własnego gminy w zakresie programu wieloletniego „*Pomoc państwa w zakresie dożywiania*” realizowanego w 2010 r., zwanego w dalszej części wystąpienia „*Programem*”. Wraz z wnioskiem o przyznanie dotacji, Wójt Gminy Miedzichowo złożył wniosek o zwiększenie dotacji i zmniejszenie udziału procentowego środków własnych gminy przeznaczonych na realizację Programu w 2010 r. do 22,00% ogółu potrzeb. Wojewoda Wielkopolski wyraził zgodę na zmniejszenie udziału środków własnych gminy do poziomu 22%.

28 stycznia 2010 r. Wojewoda Wielkopolski, reprezentowany przez Marię Krupecką – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, zawarł Porozumienie z Gminą Miedzichowo, reprezentowaną przez Józefa Cwiertnię – Wójta Gminy, w sprawie realizacji w 2010 r. programu wieloletniego pod nazwą *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Do ww. Porozumienia zawarto trzy aneksy. Kwota dotacji celowej dla Gminy Miedzichowo na realizację Programu w 2010 r. wyniosła 140 279,00 zł. Stwierdzono, że kwotę przedmiotowej dotacji wprowadzono do budżetu Gminy Miedzichowo.

Jednostką realizującą Program w Gminie Miedzichowo był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedzichowie, zwany dalej „*GOPS*”.

Obowiązujące przepisy dopuszczają możliwość udzielania w ramach Programu trzech form pomocy, tj. posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz pomocy w formie świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Kontrola wykazała, że Gmina Miedzichowo realizując Program w 2010 r. stosowała dwie formy pomocy, tj. pomoc w formie posiłku oraz pomoc w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

Zasadą Programu jest udzielanie pomocy w formie posiłku, natomiast stosowanie pozostałych dwóch form pomocy winno następować tylko w wyjątkowych przypadkach, określonych w § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie realizacji programu wieloletniego *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*³, który stanowi, że pomoc w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, a także pomoc w formie świadczenia rzeczowego, jest przyznawana w przypadku

³ (Dz. U. Nr 25 poz. 186 ze zm.)

braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną. Ustalono, że w Gminie Miedzichowo w 2010 r. objęto dożywianiem 230 osób. Pomocy w formie posiłku udzielono 133 osobom, co stanowiło 57,83% osób objętych dożywianiem, natomiast świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności przyznano 97 osobom, co stanowiło 42,17% osób objętych dożywianiem. Poziom świadczeń w formie zasiłków celowych na zakup żywności był w Gminie Miedzichowo zbyt wysoki, co było sprzeczne z zasadami Programu, wynikającymi z jego celów ustawowych.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*, pomoc państwa w przedmiotowym zakresie może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 *ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej*⁴. W art. 5 ust. 2 *ustawy* wskazano, iż rada gminy może podjąć uchwałę o podwyższeniu kryterium dochodowego, o którym mowa w ust. 1. Ponadto, zgodnie z art. 6 cytowanej *ustawy*, pomoc w formie posiłku może być przyznana odpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kryterium, o którym mowa w art. 5. Stwierdzono, że w 2010 r. Gmina Miedzichowo nie skorzystała z możliwości zwiększenia kręgu odbiorców pomocy w zakresie dożywiania poprzez podwyższenie kryterium dochodowego przy przyznawaniu tej pomocy oraz udzielanie odpłatnej pomocy w formie posiłku.

Ustalono, że w 2010 r. w ramach Programu GOPS wydał 54 decyzje administracyjne związane z przyznawaniem pomocy w formie posiłków. Kontrolą objęto 27 decyzji administracyjnych (wraz z dokumentacją) przyznających pomoc w formie posiłku wydanych przez GOPS w 2010 r., których analiza wykazała, że nieodpłatna pomoc w postaci posiłków przyznawana była osobom, o których mowa w art. 3 ust. 1 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Stwierdzono, że osoby otrzymujące pomoc w formie posiłku spełniały wymagane przepisami kryterium dochodowe.

Kontrola wykazała, że poddane badaniu decyzje administracyjne przyznające pomoc w formie posiłku zawierają, wymieniony w art. 107 § 1 *ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego*⁵, katalog elementów, oraz zostały wydane przez osobę upoważnioną. Art. 109 § 1 *ustawy Kodeks postępowania administracyjnego* stanowi, iż

⁴ (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.)

⁵ (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.)

decyzję doręcza się stronom na piśmie. Decyzje przekazano osobom i rodzinom, którym przyznano świadczenie w formie posiłku osobiście, co potwierdzały własnoręcznym podpisem lub za pośrednictwem poczty (za potwierdzeniem odbioru).

Program w 2010 r. na terenie Gminy Miedzichowo realizowany był w 2 placówkach oświatowych: Zespole Szkół w Bolewicach oraz Zespole Szkół w Miedzichowie. W trakcie czynności kontrolnych, 10 października 2011 r. dokonano oględzin w Zespole Szkół w Miedzichowie w celu ustalenia warunków, w jakich dzieci spożywają posiłki w ramach Programu. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowym Tomyślu nie wniósł uwag do stanu placówki, jako zakładu żywienia zbiorowego. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą szkoła uczestniczyła w dwóch programach popularyzujących zdrowy styl życia: „Moje Dziecko Idzie do Szkoły” i „Trzymaj Formę”. Założenia i tematyka ww. programów są zgodne z celem Programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, jakim jest upowszechnianie zdrowego stylu żywienia. Ponadto, w 2010 r. Zespół Szkół w Miedzichowie brał udział w programach współfinansowanych przez Unię Europejską: „Owoce w szkole” oraz „Doskonałe Mleko w Szkole”. Celem programów jest długoterminowa zmiana nawyków żywieniowych dzieci i młodzieży poprzez zwiększenie udziału mleka, owoców i warzyw w ich codziennej diecie. Kontrolujący nie wniósł uwag, co do warunków w jakich są wydawane i spożywane posiłki w Zespole Szkół w Miedzichowie.

W związku z realizacją Programu posiłki dla szkół położonych na terenie Gminy Miedzichowo przygotowywała firma KONICZYNKA – Usługi Gastronomiczne Spółka Cywilna, M. Szofer, B. Lorenc z siedzibą w Bolewicach, ul. Sportowa 24a, z którą GOPS zawarł stosowne umowy. W ww. umowach zawarto zapisy określające wymagania dotyczące jakości posiłków, tj. cyt. „Obiady powinny być przygotowane zgodnie z zasadami racjonalnego żywienia, sporządzone z pełnowartościowych produktów i urozmaicone.” Kontrola wykazała, że w 2010 r. w zakresie badania jakości posiłków wydawanych w ramach Programu na terenie Gminy Miedzichowo, GOPS przeprowadził jedną wizytację w stołówce szkolnej, w trakcie której dokonano oceny sposobu ewidencjonowania wydanych posiłków, na podstawie analizy menu stwierdzono, że posiłki są urozmaicone, ponadto zaobserwowano iż w dniu wizytacji posiłek był chętnie zjadany przez uczniów i osoby dorosłe. Stwierdzono, że Gmina Miedzichowo nie prowadziła badań pod względem jakości i kaloryczności posiłków wydawanych w ramach Programu, podczas gdy jakość posiłków ma istotne znaczenie dla realizacji celów Programu, do których należą poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia oraz upowszechnianie zdrowego stylu żywienia.

Średni koszt posiłku w 2010 r. w Gminie Miedzichowo wyniósł 7,35 zł.

Na mocy art. 6a *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko korzystające z zajęć w ramach rocznego przygotowania przedszkolnego w szkole lub przedszkolu wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola udziela pomocy w formie posiłku, informując jednocześnie ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o udzieleniu pomocy. Powyższa pomoc, nie wymaga ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania przez ośrodek pomocy społecznej decyzji administracyjnej, a liczba dzieci i uczniów, którym udzielono tego rodzaju pomocy nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych. Kontrola wykazała, że Gmina Miedzichowo w 2010 r. udzielała pomocy na zasadach określonych w art. 6a *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”*, a liczba uczniów, którym udzielono posiłków na zasadach określonych w art. 6a *ustawy* nie przekroczyła 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie Gminy Miedzichowo w poszczególnych miesiącach 2010 r. na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

Stwierdzono, że w 2010 r. w ramach Programu GOPS wydał 40 decyzji administracyjnych związanych z przyznawaniem pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności. Kontrolą objęto 20 decyzji administracyjnych (wraz z dokumentacją) przyznających przedmiotową pomoc wydanych przez GOPS w 2010 r. których analiza wykazała, że nieodpłatna pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności przyznawana była osobom, o których mowa w art. 3 ust. 1 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*. Stwierdzono, że osoby otrzymujące przedmiotową pomoc spełniały wymagane przepisami kryterium dochodowe. Decyzje przekazano osobom i rodzinom, którym przyznano świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności osobiście, co potwierdzały własnoręcznym podpisem lub za pośrednictwem poczty (za potwierdzeniem odbioru).

Kontrola wykazała, że decyzje administracyjne przyznające świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności zawierają katalog wymaganych elementów, określonych w art. 107 § 1 *ustawy Kodeks postępowania administracyjnego* oraz zostały wydane przez osobę upoważnioną, jednakże stwierdzono, że we wszystkich zbadanych przypadkach wśród powołanych podstaw prawnych nie wskazano § 6 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie*

realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania, który stanowi, że pomoc w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności winna być przyznawana w przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną. Uzasadnienia zbadanych decyzji również nie zawierają informacji o przyczynach udzielenia pomocy w formie świadczenia pieniężnego, potwierdzających istnienie przesłanek wymienionych w § 6 ww. *rozporządzenia*. Ponadto stwierdzono, że w 15 przypadkach przedłożona dokumentacja, stanowiąca podstawę wydania skontrolowanych decyzji administracyjnych nie zawiera informacji o istnieniu przesłanek wymienionych w § 6 *rozporządzenia*, uzasadniających udzielenie pomocy w ramach Programu w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności. Kontrola wykazała, że tylko w 5 przypadkach dokumentacja stanowiąca podstawę wydania decyzji administracyjnych zawierała wzmiankę o przyczynach udzielenia pomocy w ramach Programu w formie świadczenia pieniężnego, z tego:

- w 4 przypadkach osoby nie mogły skorzystać z posiłku ze względu na miejsce zamieszkania, brak połączeń komunikacyjnych uniemożliwił dojazd do stołówki;
- w 1 przypadku osoba odmówiła przyjęcia pomocy w formie posiłku.

Stwierdzono, że wysokość przyznanych przez GOPS w 2010 r. świadczeń pieniężnych dla jednej osoby lub rodziny mieściła się w przedziale od 150,00 zł do 650,00 zł. We wszystkich przypadkach przyznawania świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności w ramach Programu, wysokość zasiłków celowych ustalano indywidualnie.

Ustalono, że w 2010 r. Gmina Miedzichowo w okresie przerw w nauce realizowała Program poprzez udzielanie pomocy w formie świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności oraz udzielanie gorących posiłków.

Kontrola ksiąg rachunkowych GOPS wykazała, że GOPS wydatkował środki własne gminy na realizację Programu w 2010 r. w kwocie 39 349,00 zł. Stwierdzono, że środki własne gminy na realizację Programu w 2010 r. ujęto w planach finansowych oraz w ewidencji księgowej GOPS w rozdziale 85 214 *Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe*, podczas gdy w budżecie państwa środki na realizację Programu są planowane i ewidencjonowane w rozdziale 85 295 *Pozostała działalność*. Planowanie wydatków oraz ewidencjonowanie operacji gospodarczych związanych z realizacją Programu przez GOPS w dwóch różnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej

wydaje się działaniem bezzasadnym i utrudnia oddzielenie wydatków związanych z realizacją Programu od wydatków ponoszonych przez GOPS na inne świadczenia.

Planowana w 2010 r. kwota dotacji z budżetu państwa na realizację Programu w dziale 852 *Pomoc społeczna*, 85 295 *Pozostała działalność* wyniosła 140 279,00 zł. Stwierdzono, że kwotę przedmiotowej dotacji ujęto w planie finansowym GOPS na 2010 r.

Zgodnie z § 6 Porozumienia z 28 stycznia 2010 r. oraz art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶ Gmina Miedzichowo zobowiązana była do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji otrzymania i wykorzystania środków z dotacji oraz do ich wykorzystania zgodnie z celem na jaki je uzyskała. Stwierdzono, że w 2010 r. GOPS prowadził wyodrębnioną ewidencję środków z dotacji dla działu 852, rozdział 85 295. Wydatki ewidencjonowano na koncie księgowym 130-852-85295-3110-00.

Sprawdzono dowody księgowe dotyczące wydatków z dotacji celowej na realizację Programu w miesiącu październiku 2010 r. Skontrolowane dowody księgowe posiadają cechy określone w art. 21 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷, zawierają zapisy o sprawdzeniu pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym oraz zatwierdzeniu do wypłaty wraz z podpisami pracowników. Stwierdzono, że w okresie od 1 do 31 października 2010 r. w księgach rachunkowych GOPS na koncie księgowym 130-852-85295-3110-00 zaewidencjonowano wydatki w kwocie 32 798,00 zł. Jednakże analiza dowodów księgowych wykazała, że faktycznie wykonane wydatki sfinansowane przez GOPS z dotacji celowej w związku z realizacją Programu w miesiącu październiku 2010 r. wyniosły 13 622,00 zł. Środki przeznaczone na zakup posiłków oraz wypłatę świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności. W jednym przypadku stwierdzono, że faktura VAT nr 37/2010 wystawiona 6 października 2010 r. dotyczyła zapłaty za przygotowanie posiłku w dniu 6 października 2010 r. Z opisu merytorycznego na dokumencie wynika, że dotyczył on zapłaty za przygotowanie uroczystości z okazji Dnia Seniora zorganizowanej przez GOPS dla 200 osób. Uczestnikami uroczystości nie były osoby uprawnione do korzystania z pomocy w ramach Programu. Z informacji Kierownika GOPS wynika, że ww. faktura została omyłkowo ujęta na koncie 130-852-85295-3110-00 przez Księgową GOPS. Do kontroli przedłożono wydruki z ewidencji księgowej GOPS za okres od 1 do 31 grudnia 2010 r. potwierdzające dokonanie korekty błędnego zapisu w miesiącu grudniu 2010 r. Ponadto stwierdzono, że w miesiącu październiku 2010 r. na koncie księgowym 130-852-85295-3110-00 dokonano korekty błędnych zapisów z 9 marca 2010 r. poprzez wprowadzenie na ww.

⁶ (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.)

⁷ (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.)

konto kwoty 19 176,00 zł, która dotyczyła zapłaty za posiłki wydane w ramach Programu w miesiącu lutym 2010 r. i pierwotnie ujęto je w ewidencji księgowej GOPS na koncie 130-852-85214-3110-02 zaliczając do wydatków sfinansowanych ze środków własnych Gminy. Analiza ksiąg rachunkowych GOPS wykazała, że w 2010 r. występowały błędy w zapisach księgowych. Błędy korygowane były w kolejnych okresach sprawozdawczych, tj. błąd, który popełniono w miesiącu marcu 2010 r. skorygowano dopiero w miesiącu październiku 2010 r., błąd popełniony w miesiącu październiku 2010 r. skorygowano w miesiącu grudniu 2010 r. W konsekwencji wyżej opisanych zdarzeń, sprawozdania sporządzane przez GOPS w 2010 r. przed dokonaniem korekt błędnych zapisów księgowych, zawierały dane niezgodne ze stanem faktycznym.

Kontrola wykazała, że Gmina Miedzichowo w 2010 r. na realizację Programu wydatkowała otrzymaną od Wojewody Wielkopolskiego dotację w wysokości 140 279,00 zł.

Zgodnie z Porozumieniem z 28 stycznia 2010 r. Gmina Miedzichowo zobowiązała się zabezpieczyć środki własne przeznaczone na realizację Programu w 2010 r. w wysokości 22% całkowitego kosztu realizacji zadania. Stwierdzono, że w Gminie Miedzichowo w 2010 r. faktycznie wykonane wydatki dotyczące realizacji Programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* wyniosły 179 628,00 zł, w tym:

- 140 279,00 zł – dotacja od Wojewody Wielkopolskiego,
- 39 349,00 zł – środki własne, co stanowi **21,91%** zrealizowanych wydatków.

Na podstawie art. 150 pkt 4 *ustawy o finansach publicznych* Wojewoda Wielkopolski określił w § 10 Porozumienia zawartego 28 stycznia 2010 r. termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji. Termin złożenia rozliczenia dotacji wyznaczono do dnia 15 stycznia 2011 r. Stwierdzono, że Gmina Miedzichowo złożyła, sporządzone przez GOPS, rozliczenie dotacji udzielonej w 2010 r. na realizację Programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* 28 stycznia 2011 r., tj. 11 dni po terminie.

Ponadto stwierdzono, że w przedmiotowym rozliczeniu wykazano kwotę 39 449,00 zł, jako środki własne Gminy wykorzystane na realizację zadania, podczas gdy na podstawie analizy ksiąg rachunkowych ustalono, że kwota wykorzystanych przez Gminę Miedzichowo środków własnych na realizację Programu w 2010 r. wyniosła 39 349,00 zł i była niższa od wykazanej w rozliczeniu o 100,00 zł.

Na podstawie art. 150 pkt 5 *ustawy o finansach publicznych* Wojewoda Wielkopolski określił w § 11 Porozumienia zawartego 28 stycznia 2010 r. termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji. Ostateczny termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji wyznaczono na

dzień 15 stycznia 2011 r. Gmina Miedzichowo nie dokonała zwrotu dotacji w ww. terminie. W związku z powyższym, na podstawie złożonego rozliczenia, Wojewoda Wielkopolski 14 marca 2011 r. wydał decyzję nr PS.I-6.946-8/2011, w której orzekł, że Gmina Miedzichowo winna zwrócić na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu kwotę 91,16 zł dotacji celowej udzielonej na realizację Programu w 2010 r. wraz z należnymi odsetkami. W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji wskazano, iż zgodnie z § 2 Porozumienia zawartego 28 stycznia 2010 r. Gmina zobowiązała się do wniesienia na realizację Programu 22% udziału środków własnych. Z przedstawionego przez Gminę rozliczenia wynikało, że całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 179 728,00 zł, a Gmina ze środków własnych wykorzystwała kwotę 39 449,00 zł, co stanowiło 21,94%, a winna wykorzystać kwotę 39 540,00 zł, jako 22% całkowitego kosztu zadania ($39\,540,16\text{ zł} - 39\,449,00\text{ zł} = 91,16\text{ zł}$). 7 kwietnia 2011 r. Gmina Miedzichowo dokonała zwrotu kwoty 93,71 zł (w tym: 91,16 zł dotacja oraz odsetki) na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu. W złożonym przez Gminę Miedzichowo rozliczeniu dotacji wykazano niepoprawną kwotę wykorzystanych na realizację Programu środków własnych Gminy, tj. 39 449,00 zł zamiast faktycznej, tj. 39 349,00 zł. Wojewoda Wielkopolski, w oparciu o niepoprawne dane przedstawione przez Gminę w rozliczeniu dotacji, decyzją nr PS.I-6.946-8/2011 określił do zwrotu kwotę 91,16 zł. W związku z faktem, iż kwota dotacji pobranej w nadmiernej wysokości przez Gminę Miedzichowo faktycznie wyniosła 169,16 zł, do zwrotu na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu pozostała kwota 78,00 zł wraz z należnymi odsetkami. W trakcie trwania czynności kontrolnych, 12 października 2011 r., Urząd Gminy Miedzichowo dokonał zwrotu środków w dziale 852, rozdział 85 295, § 2030 w wysokości 85,65 zł (z tego: 78,00 zł dotacja oraz 7,65 odsetki) na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

Kontrola dokumentów wykazała, że w związku z realizacją Programu *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* udzielono zamówienia publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁸. Wykonawcą przedmiotu zamówienia na „Wytwarzanie i wydawanie obiadów dla uczniów w Zespole Szkół w Bolewicach i Miedzichowie, dla dzieci w wieku przedszkolnym, młodzieży oraz osób starszych” wyłoniono w trybie przetargu nieograniczonego. 2 sierpnia 2010 r. została zawarta umowa nr 1/10 pomiędzy GOPS a firmą KONICZYŃKA – Usługi Gastronomiczne Spółka Cywilna, M. Szofer, B. Lorenc z siedzibą w Bolewicach, ul. Sportowa 24a, na „Wytwarzanie

⁸ (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 223 poz. 1655 ze zm.)

i wydawanie obiadów dla uczniów z Zespołu Szkół w Bolewicach i Miedzichowie, dla dzieci w wieku przedszkolnym, młodzieży oraz osób starszych” w okresie od 2 września 2010 r. do 24 czerwca 2011 r. za kwotę 157 320,00 zł (brutto). Analiza dokumentacji przetargowej wykazała, że prowadząc przedmiotowe postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, Zamawiający (GOPS) nie dopełnił następujących obowiązków wynikających z *ustawy Prawo zamówień publicznych*:

- art. 40 ust. 2 *ustawy Prawo zamówień publicznych* stanowi, że jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, Zamawiający winien zamieścić ogłoszenie o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych. Stwierdzono, że GOPS nie zamieścił ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych;
- art. 95 ust. 1 *ustawy Prawo zamówień publicznych* stanowi, że jeżeli wartość zamówienia lub umowy ramowej jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, Zamawiający niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego albo umowy ramowej winien zamieścić ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych. Stwierdzono, że GOPS nie zamieścił ogłoszenia o udzieleniu przedmiotowego zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Na podstawie § 11 ust. 1 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania* Wójt Gminy Miedzichowo był zobowiązany do przekazywania Wojewodzie Wielkopolskiemu kwartalnych informacji o realizacji Programu w gminie. Stwierdzono, że kwartalne informacje o realizacji Programu w Gminie Miedzichowo przekazywano Wojewodzie Wielkopolskiemu z zachowaniem terminów określonych w § 11 ust. 1 i 2 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.

Szczegółowej kontroli poddano informacje przedstawione w sprawozdaniu za okres I – XII 2010 r. Kontrola wykazała, że sporządzone przez Gminę Miedzichowo sprawozdanie z realizacji Programu za okres I – XII 2010 r. zawiera katalog danych wymienionych w § 11 ust. 3 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*, jednakże dane wykazane w sprawozdaniu są niepoprawne w zakresie kwoty wykorzystanych środków własnych na realizację Programu w 2010 r. Kwota wykazana w sprawozdaniu wynosi 39.449 zł (37 933 zł + 1 516 zł) i jest zawyżona

w stosunku do faktycznie wydatkowanej o 100 zł (kontrola wykazała, że Gmina Miedzichowo faktycznie wykorzystwała środki własne w wysokości 39.349 zł).

Na mocy art. 8 ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* Program jest realizowany w gminach, a koordynatorem Programu w gminie jest, odpowiednio, wójt (burmistrz, prezydent miasta), natomiast art. 3 pkt 3 *ustawy* stanowi, iż w ramach Programu winny być realizowane działania dotyczące utworzenia systemu ciągłego monitorowania skuteczności działań realizowanych w ramach Programu. Kontrola wykazała, że w Gminie Miedzichowo w 2010 r. koordynowano i monitorowano Program poprzez:

- cykliczne spotkania z Kierownikiem GOPS w sprawie realizacji Programu,
- monitorowanie realizowanych przez Zespoły Szkół w Bolewicach i Miedzichowie programów prozdrowotnych upowszechniających zdrowy styl żywienia,
- przedstawianie przez Kierownika GOPS corocznych sprawozdań z realizacji Programu na sesji Rady Gminy w Miedzichowie,
- spotkania z Kierownikiem GOPS oraz dyrektorami Szkół w zakresie ilości dożywianych w ramach Programu dzieci,
- koordynowanie współpracy pracowników GOPS z poszczególnymi wychowawcami klas w sprawie rozeznania potrzeb dotyczących dożywiania uczniów.

Biorąc powyższe pod uwagę wnoszę o:

1. Przyznawanie przez GOPS zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności ze środków Programu wyłącznie w przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w § 6 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.
2. Prowadzenie badań pod względem jakości i kaloryczności posiłków wydawanych w ramach Programu dla zapewnienia realizacji jego celów, wymienionych w art. 2 pkt 2 i 3 *ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.
3. W decyzjach administracyjnych przyznających w ramach Programu pomoc w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności wskazywanie wśród powołanych podstaw prawnych § 6 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.

4. Wskazywanie w uzasadnieniach, wydawanych przez GOPS, decyzji administracyjnych przyznających zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności oraz w wywiadach środowiskowych, stanowiących podstawę ich wydania, przyczyn udzielenia pomocy w formie świadczenia pieniężnego, potwierdzających istnienie przesłanek wymienionych w § 6 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie realizacji programu wieloletniego Pomoc państwa w zakresie dożywiania*.
5. Planowanie wydatków oraz ewidencjonowanie operacji gospodarczych związanych z wydatkowaniem środków własnych gminy na realizację Programu w dziale 852 *Pomoc społeczna*, rozdział 85 295 *Pozostała działalność*.
6. Uważne i staranne dokonywanie przez GOPS zapisów księgowych, aby księgi rachunkowe jednostki odpowiadały wymogom określonym w art. 24 *ustawy o rachunkowości*.
7. Składanie rozliczenia udzielonej na realizację Programu dotacji w terminie określonym w § 10 Porozumienia zawartego z Wojewodą Wielkopolskim.
8. Rzetelne sporządzanie rozliczenia, o którym mowa powyżej, w celu wykazywania w nim danych zgodnych ze stanem faktycznym.
9. Dokonywanie zwrotu niewykorzystanej na realizację Programu części dotacji w terminie określonym w § 11 Porozumienia zawartego z Wojewodą Wielkopolskim.
10. W przypadku prowadzenia przez GOPS postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, zamieszczanie ogłoszenia o zamówieniu w sposób określony w art. 40 *ustawy Prawo zamówień publicznych*.
11. W przypadku prowadzenia przez GOPS postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, zamieszczanie ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w sposób określony w art. 95 *ustawy Prawo zamówień publicznych*.
12. Rzetelne sporządzanie sprawozdań z realizacji Programu, w celu wykazywania w nich danych zgodnych ze stanem faktycznym.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

/Z up. Wojewody Wielkopolskiego

Przemysław Pacia

Wicewojewoda Wielkopolski/

